

Journal of Nursing Science Chulalongkorn University (วารสารพยาบาลศาสตร์)

Volume 1 | Issue 1

Article 8

1989-01-01

รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล และการเสริมสร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้

ประนอม รอดคำดี

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuns>

Part of the [Nursing Commons](#)

Recommended Citation

รอดคำดี, ประนอม (1989) "รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล และการเสริมสร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้," *Journal of Nursing Science Chulalongkorn University (วารสารพยาบาลศาสตร์)*: Vol. 1: Iss. 1, Article 8.

DOI: 10.58837/CHULA.CUNS.1.1.6

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/cuns/vol1/iss1/8>

This Original article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Nursing Science Chulalongkorn University (วารสารพยาบาลศาสตร์) by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาพยาบาล และการเสริมสร้างบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้

ประนอม รอดคำดี*

นักศึกษาพยาบาลมีความคล้ายคลึงกับนักศึกษาในสาขาวิชาชีพอื่น ๆ ในหลายด้าน อาทิ วัย ลักษณะพื้นฐานทางครอบครัว เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ซึ่งปัจจุบันมีโครงสร้างและระบบการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับหลักสูตรอุดมศึกษาทั่วไป¹ แต่นักศึกษาพยาบาลก็มีลักษณะเด่นเฉพาะตัวหลายอย่างที่น่าสนใจ ตัวอย่างเช่น การที่มีแต่นักศึกษาเพศหญิงล้วนหรือเกือบทั้งหมด การปฏิบัติงานภาคสนามที่ต้องเผชิญกับสภาพการณ์จริง ต้องอาศัยความรับผิดชอบสูงต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนร่วมกับบุคลากรในสาขาวิชาชีพอื่น และประการสำคัญสถานศึกษาพยาบาลมักจะมีหอพักให้นักศึกษาได้ใช้ชีวิตรวมกันนอกเวลาเรียน จุดเด่นของลักษณะนักศึกษาพยาบาลดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาน่าจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

รูปแบบทั่วไปของนิสิตนักศึกษา

ธรรมชาติของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบปิด ซึ่งมีวัยใกล้เคียงกันจะมี

ลักษณะคล้ายคลึงกัน การเข้าใจรูปแบบของนิสิต นักศึกษา เปรียบเสมือนการเข้าถึงหัวใจของการอุดมศึกษา เพราะเขาเหล่านั้นคือบุคคลกลุ่มใหญ่ที่สำคัญที่สุดเป็นผลผลิตของระบบอุดมศึกษา

รูปแบบของนักศึกษาแบ่งตามพฤติกรรมการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย

เบอร์ตัน คลาก (Burton R. Clark) ได้แปลงลักษณะวัฒนธรรมของนักศึกษาที่สัมพันธ์กับการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยออกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. กลุ่มวิชาการ (Academic Subculture) กลุ่มนี้ใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยเพื่อการเรียน ความสนใจจะอยู่ที่รายงาน เกรด และความหวังที่จะเรียนต่อระดับสูง ชีวิตผูกพันกับห้องเรียน ห้องสมุดมาก
2. กลุ่มก้าวหน้า (Non conformist Subculture) เป็นกลุ่มที่ไม่เชื่อในค่านิยมและแบบแผนพฤติกรรมที่เป็นอยู่ มีความคิดอิสระ มีแนวโน้มที่จะต่อต้านสถาบัน ต้องการสร้างสรรค์สังคมให้ดีขึ้น มีความสนใจความเคลื่อนไหวทางการเมือง

*อาจารย์ ประจำคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. กลุ่มกิจกรรม (Collegiate Subculture) กลุ่มนี้ไม่สนใจการเรียนและตำราแต่สนใจกิจกรรมกีฬา สันทนาการและบันเทิง เน้นสถาบันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดกิจกรรมดังกล่าว

4. กลุ่มอาชีพ (Vocational Subculture) เป็นกลุ่มที่สนใจเรียนให้จบไปประกอบอาชีพได้เป็นสำคัญ ไม่สนใจกับความคิดความอ่านอย่างจริงจัง ไม่สนใจกิจกรรมทุกประเภท ไม่ผูกพันสถานศึกษามากนัก

รูปแบบของนิสิตนักศึกษาแบ่งตามพฤติกรรมกรรมการเรียน

นอกจากนิสิตนักศึกษาจะมีความสนใจและความเชื่อต่อชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาแตกต่างกันแล้ว นิสิตนักศึกษายังมีแบบของการเรียน (learning Styles) ที่ไม่เหมือนกันด้วยการแบ่งแบบการเรียนของนักศึกษาตาม Grasha และ Riehlman เสนอไว้ ช่วยให้เข้าใจสภาพพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษาได้มากขึ้น

1. แบบแข่งขัน นักศึกษาที่มีแบบการเรียนลักษณะนี้จะสนใจเรียนเพื่อเอาชนะเพื่อนและอาจารย์ การได้รับรางวัลจากการแข่งขันเป็นสิ่งที่ผู้เรียนกลุ่มนี้พอใจ

2. แบบร่วมมือ ผู้เรียนแบบนี้จะเรียนได้ดีจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและอาจารย์ พร้อมจะร่วมมือด้วยดีกับเพื่อนและอาจารย์ในการค้นคว้าหาความรู้ หรือทำงานนอกเหนือจากที่เรียนในห้องเรียน

3. แบบหลีกเลี่ยง นักศึกษาพวกนี้จะมีลักษณะไม่สนใจการเรียนในห้องเรียน ไม่สนใจการค้นคว้าหาความรู้และการทำงานกลุ่ม ตลอดจนการตอบหรือซักถามในห้องเรียน

4. แบบมีส่วนร่วม พวกนี้จะเรียนรู้ได้ดีและมีความพอใจกับการเรียนในชั้นเรียนมากที่สุด โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียนในชั้นเรียน ชอบการซักถามอาจารย์และการตอบคำถาม

5. แบบพึ่งพา นักศึกษากลุ่มนี้จะไม่ค่อยเสนอความคิดเห็น ไม่อาสางาน พอใจที่จะเรียนตามแนวที่กำหนดไว้ให้เท่านั้น การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอาจต้องอาศัยความช่วยเหลือจากอาจารย์และเพื่อนหรือรุ่นพี่

6. แบบอิสระ พวกนี้มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ชอบคิดและทำทุกอย่างตามแนวทางของตนเอง ชอบแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง

ด้วยตระหนักในความสำคัญของการทำความเข้าใจในรูปแบบและพฤติกรรมการใช้ชีวิตของนิสิตนักศึกษาทั้งในสังคมคือการใช้ชีวิตประจำวันทั่วไปและในการเรียน ผู้เขียนได้ศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาศูนย์พยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง โดยปรับปรุงเครื่องมือ รูปแบบการใช้ชีวิตของนิสิตของไพฑูรย์ สินลารัตน์ (ไพฑูรย์ สินลารัตน์ : 2527) โดยให้ความหมายของคำว่า “รูปแบบการใช้ชีวิต” หมายถึง การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันของนิสิตนักศึกษาที่เกิดจากความรู้สึก

ความพอใจต่อแบบแผนการปฏิบัตินั้นจนเป็นนิสัย ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มที่จะมีการใช้ชีวิตใน 6 กลุ่ม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. กลุ่มก้าวหน้า หมายถึงลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษาที่สนใจความเคลื่อนไหวในสังคม เศรษฐกิจ ผูกพันกับสังคม มีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม
2. กลุ่มวิชาชีพ หมายถึงลักษณะการใช้ชีวิตที่มุ่งการสร้างฐานะสร้างอนาคต ตั้งใจเรียนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ
3. กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ หมายถึงนักศึกษาที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมส่วนรวม ตั้งใจจะประกอบวิชาชีพในชนบทห่างไกลมากกว่าในกรุง
4. กลุ่มวิชาการ หมายถึงนักศึกษาที่ชอบและตั้งใจจะศึกษาต่อในระดับสูงต่อไปจนไม่มีที่สิ้นสุด มักจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ และมีการเตรียมตัวสอบทุกครั้งอย่างดี
5. กลุ่มกิจกรรม หมายถึงกลุ่มนักศึกษาที่มักจะร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ นอกวิชาที่เรียน เช่น หารายได้เข้าชมรม เป็นนักกีฬาของสถาบัน ร่วมในการเชียร์กีฬาอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น
6. กลุ่มสมาคม หมายถึงกลุ่มที่ชอบพูดคุยสังสรรค์ ชอบมีเพื่อน ชอบสนุกสนานเที่ยวเตร่ตามที่ต่าง ๆ

ส่วนกลุ่มการใช้ชีวิตที่นักศึกษาพยาบาลกลุ่มนี้มีลักษณะโน้มเอียงจะประพฤติปฏิบัติบ่อย คือ กลุ่มที่ 7 คือ กลุ่มเก็บตัว ซึ่งหมายถึงการใช้ชีวิตอยู่คนเดียวเงียบ ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น นับว่านักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนั้นมีลักษณะโน้มเอียงของส่วนใหญ่มากไปในทางที่พัฒนาแล้วในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามควรจะได้ศึกษาให้กว้างขวางและลึกซึ้งลงไปถึงนักศึกษาพยาบาล โดยส่วนรวม เพื่อที่จะทำความเข้าใจว่านักศึกษามีความสนใจพอใจต่อชีวิตทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างไร การจัดโปรแกรมการศึกษา การเรียนการสอน สภาพแวดล้อมควรเป็นอย่างไร

การให้ความสำคัญต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษานอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะสังคมมีอิทธิพลต่อชีวิตของนิสิต นักศึกษา รวมทั้งต่อการประพฤติปฏิบัติในด้านต่าง ๆ และในทางสลับกันการประพฤติปฏิบัติของนิสิตนักศึกษายังส่งผลต่อสังคม โดยส่วนรวมด้วยทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต เพราะนิสิตนักศึกษาเป็นคนวัยหนุ่มสาวมีพลังและเป็นกลุ่มพลังที่สังคมภายนอกให้ความสนใจเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา

นักสังคมศาสตร์ได้พยายามคิดค้นและสร้างทฤษฎีอธิบายถึงรูปแบบหรือลักษณะของการประพฤติปฏิบัติ หรือการใช้ชีวิตของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรม ดังจะขอยกมา 2-3 ทฤษฎีที่สำคัญ ๆ ดังนี้

ทฤษฎีนิเวศวิทยาวัฒนธรรม

การศึกษาระบบวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นปัจจัยอันทรงอิทธิพลหรือเป็นสิ่งที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับวัฒนธรรม ควรพิจารณาในแง่ต่อไปนี้

1. ตัวกำหนดด้านมนุษย์ มนุษย์มีส่วนสำคัญในการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมาจากอิทธิพลของมนุษย์โดยตรง

1.1 อิทธิพลด้านสรีรวิทยา ได้แก่ อิทธิพลที่มาจากความต้องการพื้นฐานด้านชีวภาพของมนุษย์เช่น เมื่อร่างกายต้องการอาหารจะรู้สึกหิว เมื่อหิวจะมีพฤติกรรมหาอาหารรับประทานจากแหล่งที่สามารถหาได้ เป็นต้น

1.2 อิทธิพลด้านบุคลิกภาพ บุคลิกภาพเป็นลักษณะของบุคคล บุคลิกภาพบางส่วนติดตัวมาแต่กำเนิดโดยยีนส์ บางส่วนเกิดจากการเรียนรู้ บุคคลมักมีแรงจูงใจในระดับที่แตกต่างกัน แรงจูงใจเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรมเฉพาะคน บางคนจึงแสดงออกถึงความเป็นคนขยันขันแข็งกระตือรือร้น แต่บางคนอาจเฉื่อยชาต่อสภาพรอบตัว

1.3 อิทธิพลด้านสังคม การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มสังคมย่อมต้องการการจัดระเบียบตามหน้าที่และสถานภาพของแต่ละบุคคลในสังคม มนุษย์จึงมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาททางสังคมที่กำหนดไว้ ในช่วงเวลาหรือสถานการณ์นั้น ๆ

1.4 อิทธิพลด้านวัฒนธรรม แบบแผนในการดำรงชีวิตกำหนดโดยบรรทัดฐานทางสังคมและแตกต่างกันไปในกลุ่มสังคมต่าง ๆ โดยสะท้อนให้ปรากฏในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าในแต่ละสภาพการณ์

2. ตัวกำหนดทางด้านสภาพแวดล้อม กายภาพ ที่มีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อม

2.1 โอกาสที่จะส่งเสริมหรือขัดขวางพฤติกรรมของมนุษย์จะเกิดขึ้นอย่างไร ย่อมแล้วแต่การส่งเสริมหรือขัดขวางของสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น นักศึกษาที่เรียนอยู่ในห้องเดียวกันหรือพักในหอพักเดียวกันย่อมมีโอกาสรู้จักสนิทสนมกันได้ง่ายกว่าผู้ที่อยู่ห่างไกลและนักศึกษาอาจเดินเล่นอยู่ในสวนสาธารณะ หรือเข้าศึกษาในหอสมุดถึงยามค่ำคืนได้อย่างมีความสุข หากสภาพแวดล้อมของสวนสาธารณะและของห้องสมุดมีความปลอดภัย

2.2 ตำแหน่งของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตัวอย่างเช่น หอพักของนักศึกษาพยาบาลตั้งอยู่ใกล้กับห้องเรียนมากกว่าห้องสมุดก็อาจมีอิทธิพลให้นักศึกษามีแนวโน้มจะหลบไปแอบนอนพักในหอพักมากกว่าที่จะเข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเวลาว่าง

2.3 คุณสมบัติของสภาพแวดล้อม กายภาพ ถ้าสภาพแวดล้อมมีลักษณะที่เหมาะสม

สมกับการใช้ประโยชน์ ย่อมส่งผลให้มนุษย์มีพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ในทางดีมากกว่าสภาพแวดล้อมที่ล่อแหลมหรือไม่น่าดู ตัวอย่างเช่น การที่หนังสือในห้องสมุดอยู่ในสภาพเก่า ชำรุด ไม่ตรงกับวิชาที่เรียน นักศึกษาย่อมไม่สนใจที่จะเข้าไปค้นคว้าหาความรู้อันจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของนักศึกษาด้วย

ทฤษฎีการเผยแพร่ทางวัฒนธรรม

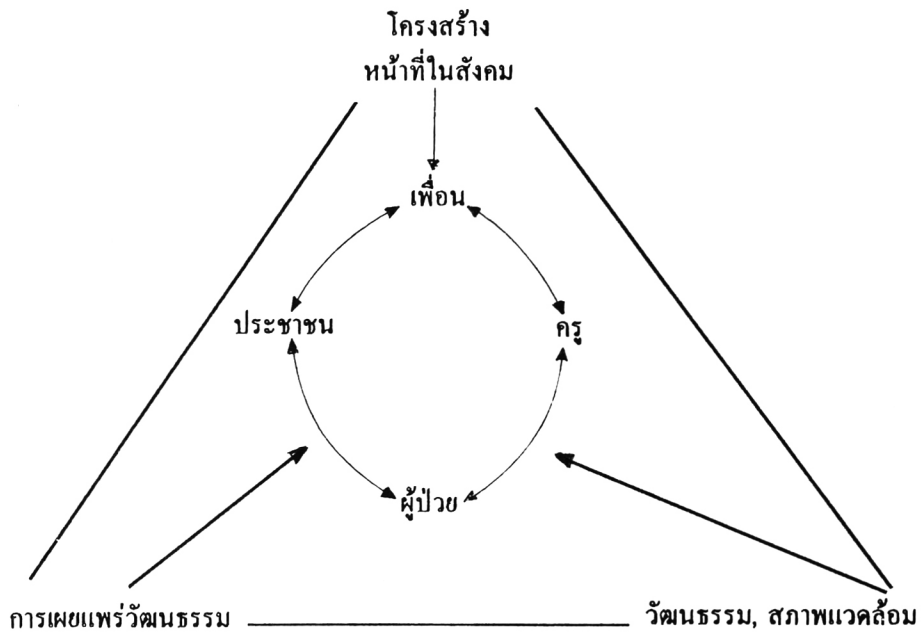
นักมนุษยวิทยาได้เน้นให้เห็นว่าการแพร่กระจายของวัฒนธรรมมีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลง การทดลองพบว่าในอาณาเขตหนึ่ง ๆ ความคิดเห็นหรือวัตถุใหม่ ๆ ที่เข้ามาในวัฒนธรรมมีผลมาจากการเผยแพร่กระจายมากกว่าการประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ ทั้งนี้เพราะเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่นิยมรับเอาสิ่งที่ผู้อื่นคิดไว้ดีแล้วมากกว่าที่จะคิดเองเพราะต้องเสียเวลาเสียกำลังงาน และทุนทรัพย์มากกว่าการขอยืมวัฒนธรรมอื่นมาใช้

การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมในหมู่นิสิตนักศึกษาเป็นไปได้ง่ายมาก เพราะพัฒนาการของวัยรุ่นและวัยรุ่นตอนปลายกำลังอยู่ในระยะที่ติดเพื่อน และมักประพฤติปฏิบัติตามเป็นแก๊งค์หรือกลุ่มอยู่แล้วที่เห็นได้ชัดและเป็นสิ่งที่คนในวัยนี้ให้ความสำคัญมากคือ วัฒนธรรมการแต่งกายตามแฟชั่น การใช้ภาษาแสดงตามยุคสมัย เป็นต้น

ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่

นักสังคมวิทยายอมรับว่าสังคมเป็นระบบที่ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่ยึดเหนี่ยวและมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มจะเกิด ณ จุดใดจุดหนึ่งก็ตามย่อมกระทบกระเทือนส่วนอื่น ๆ ไปด้วย ทฤษฎีนี้เชื่อว่าหน้าที่ของสถาบันต่าง ๆ ในสังคมและวัฒนธรรมย่อมเกี่ยวโยงถึงกัน ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนใดส่วนหนึ่งย่อมทำให้เกิดการขัดแย้งและมีผลต่อความตึงเครียดอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้

ทฤษฎีนี้อาจพิจารณาในสภาพการณ์ของนักศึกษาพยาบาลโดยเฉพาะที่ต้องพักในหอพักและต้องฝึกปฏิบัติงานภาคสนามว่านักศึกษาในฐานะส่วนหนึ่งของระบบสังคม ตั้งแต่สังคมที่เล็กที่สุดคือบ้าน (ครอบครัว) และเมื่อมาอยู่วิทยาลัยพยาบาลหรือสถาบันการศึกษาต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างของสังคมที่ตนเองอยู่ ต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นบุตร ของบิดามารดา เป็นพี่ของน้อง เป็นน้องของพี่ มาเป็นนักศึกษาของอาจารย์ เป็นรุ่นพี่ของรุ่นน้อง หรือเป็นน้องของรุ่นพี่ รวมทั้งต้องเป็น “พยาบาล” ของผู้ป่วย ญาติ และประชาชนทั่วไป นักศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับแต่ละเหตุการณ์ และเกิดพัฒนาการส่วนบุคคลโดยเฉพาะด้านสังคม ดังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วดังนี้

การเสริมสร้างบรรยากาศการใช้ชีวิตในหอพัก

ในบรรดาสภาพแวดล้อมทั้งหมดในสถาบันการศึกษานั้น หอพักนับเป็นสถานที่หรือสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวนิสิตนักศึกษาได้มากที่สุดแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาล ซึ่งส่วนใหญ่ต้องพักรวมกันในห้องในช่วงระยะเวลาของการศึกษาจนเกือบตลอดเวลา 4 ปี ที่ศึกษาด้วยกันทั้งการอยู่ร่วมกัน กิน นอน เล่น การเรียนรู้และพัฒนาการของนักศึกษาเกิดจากการเข้ากลุ่มประสบการณ์ของการอยู่ใกล้ชิดกับผู้อื่นในห้องพักช่วยให้ให้นิสิตนักศึกษาเกิดพัฒนาการทั้งด้านส่วนบุคคลและด้านสังคม หอพักเปรียบเสมือน

บ้านอีกแห่งหนึ่งที่ทรงอิทธิพลและส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในตัวนักศึกษา ผู้ดูแลหอพักและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรวางแผนและจัดโปรแกรมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และเสริมสร้างบรรยากาศการใช้ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องพักมี 2 ประการ ประการแรกได้แก่เพื่อน องค์ประกอบที่สองได้แก่สภาพแวดล้อมในห้องพัก รวมทั้งสัมพันธภาพระหว่างบุคคล

การคบเพื่อน หรือการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นในห้องพัก จะช่วยให้นักศึกษาได้มีพัฒนาการทางด้านความเป็นตัวของตัวเอง ช่วยให้เข้าใจตนเอง รู้ว่าตนเองสนใจอะไร มีความมุ่งมั่นอย่างไรในชีวิต เข้าใจถึงคุณค่าของตนเอง และ

ได้ทดลองใช้แนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อทดสอบตนเอง บางคนอาจถึงกับเปลี่ยนเป้าหมายชีวิตของตนเองไปจากเดิมก็ได้

ในกระบวนการเรียนรู้เพื่อที่จะเข้าใจตนเองนั้น นักศึกษาในหอพักจะมีโอกาสได้เรียนรู้เกี่ยวกับผู้อื่นไปในขณะเดียวกัน นักศึกษาจะได้ฝึกหัดการให้โอกาสสิทธิแก่ผู้อื่น เข้าใจความต้องการและคุณค่าของผู้อื่น ซึ่งอาจแตกต่างไปจากของตนเอง ได้ฝึกการเป็นผู้นำ ผู้ตาม และอาจพัฒนาความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นยิ่งสำหรับนักศึกษาพยาบาลและหายากมากในสังคมปัจจุบัน จึงเป็นการเสริมทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่อย่างเห็นได้ชัดเจน

การจัดบรรยากาศเพื่อการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมในหอพักเพื่อเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ นอกเหนือจากการที่นักศึกษาได้อ่านตำราด้วยกัน ถกปัญหาเกี่ยวกับการเรียน หรือมีการสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยบนป้ายประกาศของหอพัก ฯลฯ ยังสามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การมีอาจารย์ร่วมพักอาศัยกับนักศึกษาในหอพัก จัดห้องสมุดห้องเรียน จัดนิทรรศการการแสดงผล การอภิปราย ฯลฯ โครงการดังกล่าวจะมีคุณค่ามากขึ้นถ้าเกิดจากความต้องการหรือการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในหอพักเอง ซึ่งอาจจัดในรูปของกรรมการวิชาการในหอพัก (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา 2529: 101-105)

ธิดารัตน์ บุญนุษ (2530 : 116) ได้เสนอแนะการจัดกิจกรรมวิชาการในหอพักโดยการนำห้องเรียนเข้าไปสู่หอพัก โดยเปิดสอนบางวิชาขึ้นในหอพัก วิชาที่ควรสอนอาจเป็นวิชาที่เกี่ยวกับการพัฒนานิสิตนักศึกษาเพื่อให้ นักศึกษาได้ปรับตัวเข้ากับบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถาบันอุดมศึกษาวิชาดังกล่าวได้แก่ วิชาการสร้างความเป็นผู้นำการแก้ปัญหา การสร้างมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น วิชาเหล่านี้ นอกจากจะให้ความรู้แก่นิสิตนักศึกษาแล้วยังเป็นการช่วยให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ช่วยแก้ปัญหาของนิสิตในความดูแลในตัวเอง การสอนวิชาดังกล่าวอาจจัดทำในรูปสหสาขาวิชาโดยความร่วมมือของอาจารย์จากสาขาวิชาต่าง ๆ หรืออาจให้นิสิตนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหน้าที่อาจารย์ช่วยสอน ซึ่งได้ผลดีด้านความสัมพันธ์ใกล้ชิด เพราะไม่มีช่องว่างระหว่างวัยความคิดมาก

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในหอพักสามารถจัดได้หลายรูปแบบดังกล่าวแล้ว แต่ไม่จำเป็นต้องซ้ำกับการสอนในห้องเรียน เพราะจะทำให้เกิดความเบื่อหน่าย และเกิดความรู้สึกลบต่อการใช้ชีวิตในหอพัก โดยเฉพาะนักศึกษาพยาบาลที่การเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติงานส่วนใหญ่ค่อนข้างเครียดอยู่แล้ว การจะจูงใจหรือส่งเสริมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาในบรรยากาศของหอพักควรเน้นด้านการฝึกปฏิบัติอย่างสบาย ๆ เช่น การนั่งบนสนาม แต่งกายตามสบาย

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาศาสนาภาพสถา-
บันการศึกษาพยาบาล *การศึกษา
สถานภาพสถาบันการศึกษาพยาบาลใน
ประเทศไทย*. กองวิชาการ, ทบวงมหา
วิทยาลัย, 2527.

ธิดารัตน์ บุญนุษ. *รูปแบบและกิจกรรมเพื่อ
เสริมสร้างบรรยากาศ และการใช้ชีวิตใน
มหาวิทยาลัย*. เอกสารสืบเนื่องจากการ
สัมมนาทางวิชาการเนื่องในวันสถาปนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยครบรอบ 70 ปี
กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. รายงานวิจัยเรื่อง *รูปแบบ
การใช้ชีวิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิท
ยาลัย* จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. *การบริหาร
งานด้านหอพัก*. นิสิตนักศึกษาหลักการ
ปัญหาและแนวปฏิบัติ กรุงเทพมหานคร,
โอเดียนสโตร์, 2525.

Astin, W. Alexander. *Four Critical Years*. San
Francisco; Jossey-Bass Publishers, 1983.

Erwin, T. Dary and Love, William *Selected
Environmental Factors in Student
Development*. NASPA Journal, Vol, 26
NO 4, Summer 1984, pp. 284-288.

Reichman Sheryl and Grasha, Anthony. *Work-
shop Handout on Learning Styles*.
Ohio, Faculty Resource Center, University
of Cincinnati, 1975.

Clark, Burton อ้างจากไพฑูรย์ สินลารัตน์ 2527
อ้างแล้ว.